

1. ETKİNLİK

a) Okuduğunuz metinde geçen aşağıdaki kelimelerin anlamlarını tahmin ediniz. Sonra bu kelimelerin anlamlarını TDK Türkçe Sözlük'ten bularak yazınız. Anlamını öğrendiğiniz kelimeleri hazırladığınız sözlüğüne de ekleyiniz.

kale	Tahminim: ... . Sözlük anlamı:	-Sur -Düşmanın gelmesi beklenen yollar üzerinde, askerî önem taşıyan şehirlerde, geçit ve dar boğazlarda güvenliği sağlamak için yapılan kalın duvarlı, burçlu, mazgallı yapı,
zeval	Tahminim: ... . Sözlük anlamı:	-Suç -Suç, kabahat, sorumluluk.
münasebetsiz	Tahminim: .... Sözlük anlamı:	-Kötü -Uygun olmayan, yakışıksız, çirkin:
lakırdı	Tahminim: .... Sözlük anlamı:	-Gürültü -Anlamsız, boş söz, dedikodu,
semiz	Tahminim: .... Sözlük anlamı:	-Şişman -Şişman
niyet	Tahminim: .... Sözlük anlamı:	-İsteme -Bir şeyi yapmayı önceden isteyip düşünme,

b) Anlamını sözlükten kontrol ettiğiniz kelimeleri cümle içinde kullanınız.

İstanbul'a gitmeye niyetim var.
Bu inek çok semiz.
Mahalle lakırdılarını hiç sevmem.
Münasebetsiz işler can sıkar.
Kimseye zeval olmasın.
Kars Kalesi çok ünlüdür.

Sıtkı Bey Kalede kalmak isteyenler, bir tarafa ayrılınsın diyor.

Sıtkı Bey gönüllülerin tavrı ile gururlanıyor.

Sıtkı Bey kalmak isteyenlerin kalmasına izin veriyor.

O dönemde savaş hakimdir. Devletin düşmanla savaşacak kadar askeri gücü yoktur. Düşman çok asker ise azdır. Halk, vatanını savunmak için savaşa katılmaya gönüllüdür.

2. ETKİNLİK Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre cevaplayınız.

- 1) Sıtkı Bey, kalede kalmak isteyenlere ne söylüyor?
.....
- 2) Gönüllülerin tavrı Sıtkı Bey'i nasıl etkiliyor?
.....
- 3) Sıtkı Bey, gönüllülerin tavrı karşısında nasıl bir karar veriyor?
.....
- 4) Metinden, dönemin siyasi ve sosyal özellikleriyle ilgili hangi bilgilere ulaşabilirsiniz?
.....

3. ETKİNLİK Okuduğunuz metinle ilgili üç soru hazırlayınız. Hazırladığınız soruları cevaplayınız.

Sorum: Sıtkı Bey gönüllüleri vaz geçirmek için ne yapıyor?

Cevabım: Devletin askeri gücünün yeterli olduğunu, kurşundan, güllenden başka açlık ve susuzluğun da olabileceğini söylüyor.

Sorum: Sıtkı Bey niçin Zekiye'yi istemiyor?

Cevabım: Yaşı küçük olduğundan bir işe yaramayacağını düşündüğü için istemiyor.

Sorum: Zekiye Sıtkı Bey'i nasıl ikna ediyor?

Cevabım: "Vatan, bir Allah tekkesi değil midir? Tekkeye gelen kurbanın semizliğine, zayıflığına bakılır mı? İzin verin, çocuklarınıza da devlet yolunda ölmeye izin verin!" sözleriyle ikna ediyor.

4. ETKİNLİK Okuduğunuz metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

VATAN YAHUT SİLİSTRE

Metnin konusu: Milli Mücadele döneminde gönüllü vatandaşlarımızın vatan hakkında yapmış olduğu fedakarlıklar.

Metnin ana fikri: Türk insanı vatanı ve sevdiği insanlar için her türlü fedakarlığı gösterecek cesarete sahiptir.

5. ETKİNLİK Okuduğunuz metni aşağıdaki unsurlara göre inceleyiniz.

VATAN YAHUT SİLİSTRE

Olay: Silistre Kalesi'ne yardıma giden gönüllüler ile kale komutanı Sıtkı Bey arasında yaşananlar.

Olayın geçtiği yer: Silistre Kalesi

Olayın geçtiği zaman: 1853-1856 Kırım Savaşı sırası

Kahramanlar: Sıtkı Bey, Abdullah Çavuş, Zekiye, İslam Bey, gönüllüler.

Anlatıcı: 3. kişi

6. ETKİNLİK Aşağıdaki cümlelerden koşul-sonuç bildirenlerin başına "X" işareti koyunuz.

- ( ) Kalede kalmama izin yok mu?
( ) İçinizden her kim burada bulunmak istemezse Paşa'dan izin var.
( ) Bir kere de iş benim dediğim gibi çıkarsa kıyamet mi kopar?
( ) Sen, galiba bir zaman gelecek ki kale elden giderse yine: "Kıyamet mi kopar?" diyeceksin.
( ) Vatan için öleceğim. Başka ne hizmet istersin ki?

7. ETKİNLİK Metinden alınan aşağıdaki bölümü okuyunuz. Uzun çizgi sizce hangi amaçla kullanılmıştır? Yazınız.

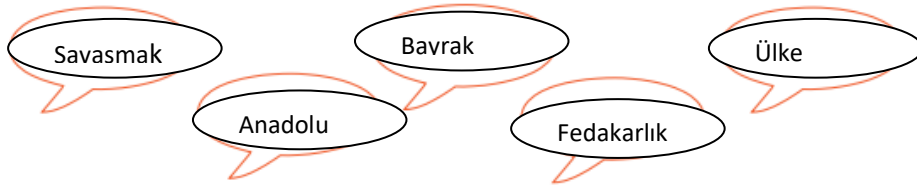
- SITKI BEY — Kalede kalmak isteyenler, bir tarafa ayrılın!
BİR GÖNÜLLÜ — Hep burada kalmak istiyoruz ki buraya geldik! Birbirimizden niçin ayrılacağız?
SITKI BEY — (Hiç kimseye yüz vermeyerek) Ağalar! Düşman suyu geçti. Şehrin öbür tarafında, herkes birbirine giriyor. Memleket bir iki güne kadar bütün kuşatılacak gibi görünüyor. Allah zeval vermesin; devlet, kalesini kendi askeri ile koruyacak güçtedir. İçinizden her kim burada bulunmak istemezse Paşa'dan izin var, hemen bugün dışarı çıksın!
BİR GÖNÜLLÜ — Düşman çok, asker az... Bizi daha azaltmak mı istiyorsunuz?
ABDULLAH ÇAVUŞ — Asker az olmakla kıyamet mi kopar? Azdan az olur, çoktan çok.

Bu metinde uzun çizgi

Uzun çizgi konuşma çizgisidir. Her bir kişinin isminden sonra konur. Çizgiden sonraki konuşma o kişiye aittir.

8. ETKİNLİK

a) "Vatan" kelimesi size neler çağrıştırıyor? Düşünme balonlarının içine yazınız.

b) Vatan kelimesinin sizde çağrıştırdıklarından yola çıkarak vatan sevgisi konulu bir konuşma yapınız.

Vatan, bir kimsenin doğup büyüdüğü; bir milletin hakim olarak üzerinde yaşadığı, barındığı, gerekirse uğruna canını vereceği toprak. Bir ulusun bağımsız ve egemen olarak üzerinde yaşadığı yeryüzü parçası ve onun havası ile karasularına denir. Vatan ile yurt aynı manadadır. Vatanın geniş manada tanımı ise ülkedir.

Vatan, milleti meydana getiren değerlerin başında gelir. Millet dediğimiz varlık vatan denilen toprak parçası üzerinde yaşar. Vatan dar manada yalnızca doğup büyüyen, üzerinde yaşanan toprak parçası değildir. O, bir milletin tamamının barındığı ülke veya ülke topraklarıdır (Bkz. Ülke). Bir kimse bağlı bulunduğu ülkenin vatandaşı, yurttaşıdır. Ülke, vatan toprağının altında yatan şehitlerin hatıralarıyla kutsaldır. Vatan, topraklarından başka deniz ve hava sahalarını da içine alır. Gemiler ve uçaklar temsil ettikleri ülkenin bayrağını çekmiş olarak dolaştıkları vakit de tek başına vatan kabul edilirler.

9. ETKİNLİK Aşağıdaki görsel size neler çağrıştırıyor? Çağrışımlarınızdan hareketle “vatan sevgisi” ile ilgili bir şiir yazınız.

VATANIM

Sen Anadolu’sun

Sen bayraksın

Ay yıldızlı

Sen Türkiye’sin

İnsanın fedakar

Toprağın verimli

Sen vatanımsın

BİR SONRAKİ DERSE HAZIRLIK

1. Aile büyüklerinizle görüşerek isminizin size nasıl verildiğini öğreniniz.
2. Türk kültüründe isim verme geleneği ve Dede Korkut Hikâyeleri hakkında araştırma yapınız.